

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Knut Berg

Saksnr	Utvalg	Møtedato
13/2	Planutvalget - Ørland kommune	29.01.2013

Oppføring av vindmøller på eiendommene gnr. 76 bnr. 15 og 16 - 3 alternativer. Forhåndsuttalelse til søknad om konsesjon. Tiltakshavere: Snorre Fremstad og Odd Kristiansen

Vedlegg:

- 1 Brev datert 21.09.12 med vedlegg fra Advokatfirmaet Nidaros DA
- 2 Situasjonsskart for omsøkte boligområder og vindmøller

Sakens bakgrunn og innhold

Denne saken ble fremmet til planutvalgets møte 11.12.2012, men saken ble trukket av utvalgsleder. Dokumenter i saken ble den gang utsendt sammen med innkallingen, slik at planutvalget har fått disse. Brev datert 21.09.12 med vedlegg fra Advokatfirmaet Nidaros følger vedlagt denne saken. I tillegg er vedlagt kart som viser lokalisering av nye boligområder som er fremmet av grunneiere som innspill til arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Kort om saken

Søknad om oppføring av vindmøller på Innstrand ble første gang fremmet av Snorre Fremstad og Odd Kristiansen i brev datert 18.05.11. Søknaden med tilhørende dokumenter ble kunngjort i Fosna-Folket og på kommunens hjemmeside. Videre ble saken sendt på høring til bl.a. statlige og fylkeskommunale etater. Etter høringsfristen 20.08.11 fikk vi en del merknader og kommentarer fra beboere på Innstrand. I tillegg uttalte Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Norges vassdrag og energidirektorat seg i saken.

NVE uttalte at tiltaket er konsesjonspliktig i henhold til energilovens § 3-1. Det betyr at det er Norges vassdrag og energidirektorat som skal sluttbehandle saken og har regien i forbindelse med offentlig ettersyn og høring, d.v.s. at NVE vil legge saken ut til offentlig ettersyn og høring.

På bakgrunn av ovennevnte ble søkerne orientert om at søknaden ikke ville bli realitetsbehandlet av kommunen, og at søknad måtte fremmes direkte til NVE.

Snorre Fremstad og Odd Kristiansen fremmet ny søknad for samme type vindmøller som omsøkt 18.05.11, men med en annen plassering i området. I følge søkerne ble dette

gjort for å redusere ulempene for de som bor i området, og som har protestert mot tiltaket.

Etter ønske fra søkerne og etter drøftinger i planutvalgets møte 14.02.12, ble det bestemt å legge saken fram til behandling i kommunen før konsesjonssøknad sendes til NVE. Bakgrunnen for dette var - i følge søkerne - at en konsesjonssøknad vil få en raskere behandling hvis det foreligger en positiv uttalelse fra kommunen. Hvis kommunen i sin uttalelse går i mot en etablering av vindmøller, vil søkerne vurdere å ikke sende inn søknad. NVE krever omfattende dokumentasjon etter gjeldende retningslinjer, og dette vil kreve resurser som kan være bortkastet hvis avslag er åpenbart.

I tillegg bestemte planutvalget at saken er av et slikt omfang at det vil være naturlig å legge saken fram til behandling i kommunestyret etter innstilling fra planutvalget.

Søknaden ble lagt ut til offentlig ettersyn som tidligere.

Etter at høringsfristen 08.06.12 mottok vi merknader til saken fra Anna og Arnfinn Berg, Trine Standahl, Laila og Bjørn Strandheim, Arnt O. Lund, Fosen Naturvernforening og brev fra flere beboere (58 underskrifter).

Revidert søknad ble behandlet av planutvalget i møte 12.06.12.

I brev av 21.09.12 fra Advokatfirmaet Nidaros DA fremmes det nå 3 alternative forslag til plassering av vindmøllene, og ber om at saken tas opp til ny behandling. I tillegg har advokatfirmaet kommentarer til vurderingene i saksfremlegget. Brevet følger vedlagt.

Tidligere behandling.

Saken ble behandlet av planutvalget i møte 12.06.12 som sak 12/16. Planutvalget fremmet følgende innstilling til kommunestyrets møte 28.06.12:

Kommunestyret vil tilrå at Norges vassdrags- og energidirektorat ikke gir konsesjon for oppføring av 6 stk. nye vindmøller på eiendommene gnr. 76 bnr. 15 og gnr. 76 bnr. 16 på Innstrand.

Kommunestyret begrunner sin tilrådning med følgende:

- Lokalisering av vindmøllene vil være i strid med kommunens kriterier for oppføring av småskala vindkraftverk når det gjelder avstand til eksisterende bebyggelse (400 m).
- Kommuneplanens arealdel skal revideres i løpet 2012/13. Oppføring av vindmøller med lokalisering som omsøkt vil legge klare føringer for planarbeidet og medføre begrensninger for arealbruken i området, jfr. Miljøverndepartementets retningslinje T-1442 vedrørende avstand til ny bebyggelse for støyfølsomt bruksformål.
- Ørland har et kulturlandskap, topografi og bebyggelsesstruktur som innebærer at oppføring av vindmøller i dette omfang vil gi visuelle og miljømessige ulemper i området. Plassering av vindmøllene i nærområdet til fuglefredningsområdet er heller ikke å gunstig.
- Kommunens energi- og miljøplan prioriterer ikke vindkraftverk av denne størrelse som viktige energibærere. Planen åpner for mindre enkeltstående vindmøller knyttet til gårdsbruk, primært for leveranse av energi til eget bruk.

- Kommunestyret viser til vedtatte "Fylkesplan for vindkraft Sør-Trøndelag 2008-2020" og "Regional plan for klima og energi Sør-Trøndelag 2010-2014" der denne type anlegg ikke prioriteres.
- Kommunestyret vil også måtte legge vekt på innvendinger til prosjektet fra flere beboere på Innstrand.

Etter at saken ble behandlet av planutvalget 12.06.12, men før kommunestyrets møte 28.06.12, fremmet Snorre Fremstad og Odd Kristiansen et sekundært alternativ som innebærer en reduksjon av antall vindmøller fra 6 til 3, men hvor eksisterende vindmølle på eiendommen 76/15 opprettholdes, d.v.s. at eksisterende mølle ikke skal skiftes ut med ny vindmølle.

Planutvalget behandlet det sekundære alternativet i et ekstra møte 25.06.12. Følgende vedtak ble fattet i sak 12/18:

Kommunestyret vil tilrå at Norges vassdrags- og energidirektorat ikke gir konsesjon for oppføring av 3 stk. nye vindmøller på eiendommene gnr. 76 bnr. 16 på Innstrand.

Kommunestyret begrunner sin tilrådning med følgende:

- Ørland har et kulturlandskap, topografi og bebyggelsesstruktur som innebærer at oppføring av vindmøller vil gi visuelle og miljømessige ulemper i området. Plassering av vindmøller i nærområdet til fuglefredningsområdet er heller ikke gunstig.
- Kommuneplanens arealdel skal revideres i løpet 2012/13. Oppføring av vindmøller med lokalisering som omsøkt vil legge klare føringer for planarbeidet, og vil kunne medføre begrensninger for arealbruken i området, jfr. Miljøverndepartementets retningslinje T-1442 vedrørende avstand til ny bebyggelse for støvfølsomt bruksformål.
- Kommunens energi- og miljøplan prioriterer ikke vindkraftverk av denne størrelse som viktige energibærere. Planen åpner for mindre enkeltstående vindmøller knyttet til gårdsbruk, primært for leveranse av energi til eget bruk.
- Kommunestyret viser til vedtatte "Fylkesplan for vindkraft Sør-Trøndelag 2008-2020" og "Regional plan for klima og energi Sør-Trøndelag 2010-2014" der denne type anlegg ikke prioriteres.
- Kommunestyret vil også måtte legge vekt på mottatte innvendinger til oppføring av vindmøller fra beboere på Innstrand.

I kommunestyrets møte 28.06.12 ble begge sakene trukket av ordfører etter anmodning fra søkerne. Søkerne mente at saken er for lite gjennomarbeidet etter at de la fram et revidert forslag til plan.

Ny søknad

Ny søknad gjelder samme type vindmøller som tidligere omsøkt. Vindmøllene vil få en navhøyde på ca. 40 m og rotordiameter på ca. 42 m. Hver vindturbin vil få en effekt på 600 KW og ha en installert effekt på inntil 3,6 MW med årlig produksjon på 6 MWh. Eksisterende vindmølle på gnr. 76 bnr. 15 skal demonteres når nye vindmøller er ført opp.

Søkerne vil stå økonomisk ansvarlig for hver sine møller og selge strøm hver for seg inn på nettet.

I brev datert 21.09.12 har advokatfirmaet kommentarer til administrasjonens vurderinger i forbindelse med behandling av saken i planutvalgets møte 12.06.12. Kommentarene kan kort oppsummeres slik:

- Vindmølleplanen (kommunedelplan/temakart - småskala vindkraftverk) ble vedtatt 06.10.05. Premissene i planen er ikke endret etter dette tidspunktet. I planen er det klarlagt områder hvor man ikke ønsker vindparker og hvilke områder som kan egne seg for småskala vindkraft.
- Vindmølleplanen ble tatt opp til ny behandling i forbindelse med Energi og Miljøplan for Ørland kommune i august 2007. Det ble ikke foretatt endringer i selve planen, men kommunen uttalte seg om framtidige målsettinger og premisser for etablering av småskala vindparker. Bl.a. nevnes at som lokalt tiltak for å styrke næringsgrunnlaget på eget gårdsbruk kan det fortsatt finnes muligheter for utbygging av enkeltmøller under de forutsetninger som er gitt i "Kriterier for etablering av småskala vindkraft".
- Kommunen er en viktig premissleverandør. Søkerne har lagt til grunn de premisser kommunen selv har anført som viktige, d.v.s. at oppføring av vindmøller er i samsvar med disse premissene. I saksutredningen er det ikke tatt hensyn til de mål, intensjoner og premisser kommunestyret selv har fastsatt.
- Forslag til lokalisering av nye utbyggingsområder for boliger i forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel må innrette seg etter søknad om oppføring av vindmøller, d.v.s. at nye utbyggingsområder ikke kan være til hinder for at vindmøller blir satt opp.
- Underskriftskampanjen i forbindelse med søknaden er ikke reell. Kommunen bør se bort fra underskriftslisten, og den bør ikke tillegges noen nevneverdig vekt.
- Et moment som ikke har kommet klart fram i saken er den lokale tilknytning og næringsutviklingen. Småskala vindkraftanlegg kan være et viktig næringsgrunnlag for landbruket og lokalsamfunnet. Her vises til erfaringer fra andre land, spesielt Danmark.

Advokatfirmaet fremmer på vegne av søkerne følgende 3 alternative forslag til plassering av vindmøller på eiendommene (disse er vist med gul, rosa og blå farge på kart som er vedlagt saken).

Alternativ 1 - På kartet er vist 6 vindmøller (gul farge), hvorav 1 mølle er plassert i buffersone for fuglefredningsområdet i Innstrandfjæra. Vindmølle i buffersonen er tatt ut i forslaget, d.v.s. at forslaget innebærer oppføring av 5 vindmøller.

Alternativ 2 - På kartet er vist 6 vindmøller (rosa farge). Ingen vindmøller vil komme i konflikt med kommunens retningslinjer for småskala vindkraftverk.

Alternativ 3 - På kartet er vist 3 vindmøller (blå farge). Ingen vindmøller kommer i konflikt med kommunens retningslinjer for småskala vindkraftverk.

Administrasjonens vurdering

Omsøkte vindmøller søkes plassert i et område som i henhold til kommuneplanens arealdel er avsatt som LNF-område, sone 1. Hvis søknaden skal godkjennes, må det gis dispensasjon fra arealdelen.

I 2005 ble det, i samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune, utarbeidet temakart for småskala vindkraftverk for Ørland og Bjugn kommuner. Bakgrunnen for dette arbeidet var flere henvendelser om oppføring av vindmøller i tilknytning til gårdsanlegg. Det var viktig for kommunen å få avklart hvilke interessekonflikter som kan oppstå i forbindelse med oppføring av vindmøller, det være seg naturlandskap, vernede områder, bebygde områder, friluftsområder m.m. Temakartet viser med ulike typer skraver hvilke områder som det er knyttet ulike interesser til.

Temakartet er ingen juridisk plan, men en retningslinje for hvordan søknader om oppføring av vindmøller skal kunne behandles. Temakart og kriterier ble vedtatt av kommunestyret 24.11.05.

Såfremt vindmøller lokaliseres til konfliktfrie områder i henhold til vedtatte temakart, vil det ikke være krav til reguleringsplan, jfr. plan- og bygningslovens § 12-1, men kan behandles som en byggesøknad i samsvar med bestemmelsen i plan- og bygningsloven. Temakartet er altså ikke et rettighetskart som viser konkret hvor det skal tillates oppføring av vindmøller, men et kart som definerer hjemmelsgrunnlaget for saksbehandlingen. I foreliggende tilfelle gjelder søknaden oppføring av vindmøller som ikke vil kreve plan, men som kan behandles som byggesak etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven. Aktuelle område er som nevnt ovenfor avsatt som LNF-område, sone 1.

I tillegg til nevnte temakart ble det utarbeidet generelle kriterier for oppføring av småskala vindkraftanlegg. Dette er generelle kriterier som skal vektlegges i forbindelse med behandling av byggesøknader og utarbeiding av reguleringsplan. Kriteriene gjelder hensynet til støy, avstand til boliger, plassering i kulturlandskap o.l.

I forbindelse med kommunestyrets behandling av vindmølleplan og kriterier for småskala vindkraftverk ble det vedtatt at kriterier for etablering av vindmøller skal tas inn i arbeidet med energi- og miljøplan for Ørland, og sees i sammenheng med en eventuell nasjonal vindmølleplan. Nye etablering av vindmøller i Ørland kommune vurderes når energi- og miljøplan er utarbeidet.

I vedtatte energi- og miljøplan redegjøres det for at vindkraft ikke vil bli noen tung bidragsyter til den framtidige energiforsyningen på Ørland. Dette basert på sterke begrensninger i utbyggingsmulighetene på grunn av begrensninger i arealplanen. Det har også vært laber interesse fra de tunge utbyggingsaktørene i energimarkedet. Som et lokalt tiltak for å styrke næringsgrunnlaget på eget gårdsbruk kan det fortsatt finnes muligheter for utbygging av enkeltmøller under de forutsetninger som er gitt i Kriterier for etablering av småskala vindkraftverk.

Energi- og miljøplanen setter fokus på etablering av biogassanlegg som hovedbærer til energiforsyningen.

Sør-Trøndelag fylkeskommune konkluderer i sitt brev datert 12.07.11 at de ikke vil gå imot at det gis konsesjon. I dette vektlegger fylkeskommunen at det ikke er identifisert

konflikter i forbindelse med tiltaket, d.v.s. at det er gjort vurdering på kommuneplannivå og at det allerede ligger en turbin der.

Imidlertid har Sør-Trøndelag fylkeskommune vedtatt "Fylkesplan Vindkraft Sør-Trøndelag 2008-2020". I dette plandokumentet vises det til at det generelt frarådes enkeltturbiner eller småanlegg (under 10 MW). I "Regional plan for klima og energi Sør-Trøndelag 2010-2014" understrekes at det ikke tilrås å arbeide aktivt for en bred utbygging av småskala vindkraft, men hvor det åpnes for drøfting dersom det i kommuneplansammenheng dokumenteres et lavt konfliktnivå.

Forholdet til naboer

Dokumentene i saken har vært lagt ut til offentlig ettersyn i infotorget i Ørland Kultursenter og kunngjort i Fosna-Folket og på kommunens hjemmeside. Dette har vi gjort etter bestemmelsene i plan- og bygningslovens § 21-3, andre ledd, om utvidet varsling, samt forvaltningslovens § 17 om at saken skal være best mulig opplyst. D.v.s. at kommunen har gitt alle en mulighet til å fremme sine synspunkter i saken.

Det foreligger flere brev fra beboere i området med merknader til foreliggende søknad. Merknadene følger vedlagt og blir ikke kommentert nærmere i saken. De som har fremmet merknader er klart i mot at vindmøllene føres opp som omsøkt, og begrunner dette med store konsekvenser for sine eiendommer og miljøet med hensyn til både støy og skygger m.m. De viser til at omsøkte plasseringer av vindmøllene er i strid med kommunens vedtatte kriterier for småskala vindkraftverk, og at vindmøllenes nærhet til sine eiendommer vil være til stor ulempe, både med hensyn til eiendommenes verdi, trivsel og påregnelige helseplager.

Alternativ 1 (gul farge)

I tidligere søknad forelå det beregninger fra firma Wickman Wind AB om støynivået for de aktuelle vindmøllene. Videre forelå det tabeller for skyggevirksomheter ved ulike tidspunkter.

Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442, har anbefalt maksimum støynivå fra vindmøller på uteplass og utenfor rom med støyfølsomt bruksformål på L_{den} 45 dB, frittfeltverdier. Dette støynivået er vist med rød sirkelbue i vedlegg til søknaden. Sirkelbuen strekker seg til fylkesveien i Kleivan og utenfor fylkesveien på Innstrand. I vedlegget er det satt støygrense på 50 dB (blå sirkelbue), d.v.s. at det tas høyde for at grenseverdien kan økes fordi berørte boliger ligger i vindskyggen mindre enn 30 % av et normalår (støy med vinden).

Vedtatte kriterier for småskala vindkraftverk fastsetter minimum 400 m fra vindmølle til nærmeste boligbebyggelse. Sammenligning av støykurvene med 400-metergrensen viser at kurve for 45 dB strekker seg utenfor 400 metergrensen, mens 50 dB strekker seg innenfor 400-metergrensen. Ingen boliger blir støymessig berørt med maksimum støygrense på 50 dB, mens det er flere boliger som blir berørt med støygrense 45 dB og hvor kriterienes krav om 400-metergrense legges til grunn.

Alternativ 2 (rosa farge)

Alternativet omfatter 6 vindmøller. I følge advokatfirmaet vil plasseringene ikke komme i konflikt med retningslinjene. Etter administrasjonens vurderinger stemmer ikke dette. Flere boliger vil bli liggende innenfor 400-metersonen.

Alternativ 3 (blå farge)

Dette alternativet viser at de 3 lokaliseringene ikke vil konfliktere med vedtatte kriterier for oppføring av småskala vindkraftverk når det gjelder avstand til boligbebyggelse. Alternativet vil heller ikke berøre potensielle utbyggingsområder for støyfølsomt bruksformål.

Konklusjon

Kommunen står nå foran revisjon av kommuneplanens arealdel. Planarbeidet vil gi oss flere utfordringer, og oppføring av vindmøller vil være et naturlig tema sett i et samfunnsmessig perspektiv. Ev. lokalisering av vindmøller til konkrete områder, og som vil medføre etablering av hensynssoner, bør vurderes i forbindelse med revisjon av arealdelen. Støyillustrasjonene viser at vindmøller legger beslag på store arealer. Arealbruken innenfor sonene og avstand til nye tiltak med støyfølsomt bruksformål, f.eks. boliger, er viktig i denne sammenheng. I tillegg må kulturlandskap, topografi og ev. visuelle og miljømessige ulemper utredes.

Hvis planutvalget ønsker å ta konkret stilling til fremlagte alternativer, vil administrasjonen tilrå at alternativ 3 blir tilrådet. Dette alternativet tilfredsstiller de generelle kriteriene og "vindmølleplanen".

Utvalgslederens innstilling:

Norges vassdrags- og energidirektorat bør ikke gi konsesjon for oppføring av nye vindmøller på eiendommene gnr. 76 bnr. 15 og gnr. 76 bnr. 16 på nåværende tidspunkt.

Tilrådommen begrunnes med følgende:

Søknad om oppføring av vindmøller på eiendommene gnr. 76 bnr. 15 og 16 bør vurderes i forbindelse med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel i løpet av 2013.

Det er viktig å se oppføring av vindmøller i et samfunnsmessig perspektiv, og ev. blinke ut konkrete områder for lokalisering av vindmøller som kyttes til hensynssoner i arealdelen. Foreliggende støyillustrasjoner viser at vindmøller legger beslag på store arealer. Arealbruken innenfor sonene og avstand til nye tiltak med støyfølsomme bruksformål, f.eks. boliger, er viktig i denne sammenheng. I tillegg må kulturlandskap, topografi og visuelle og miljømessige ulemper utredes.

Videre må temakart for småskala vindkraftverk fra 2005 revideres. Dette er spesielt viktig etter at det ble vedtatt at Ørland Hovedflystasjon skal bli hovedbase for nye kampfly i Norge.

Saksprotokoll i Planutvalget - Ørland kommune - 29.01.2013

Behandling:

Bjørn Henrik Solbue (SP) fremmet følgende forslag:

Saken utsettes.

Utsettelsesforslaget falt med **4** mot **1** stemme (Bjørn Henrik Solbue)

Wenche Sekse (AP) fremmet følgende forslag til vedtak:

Planutvalget vil tilråde at Norges vassdrags- og energidirektorat gir konsesjon for oppføring av 3 vindmøller på eiendommen gnr. 76 bnr. 15/16 slik som skissert etter alternativ 3 i søknad datert 21.09.12 fra Advokatfirmaet Nidaros DA på vegne av Snorre Fremstad og Odd Kristiansen.

Utvalgsleders innstilling og forslag fra Wenche Sekse ble avstemt not hverandre.

Utvalgsleders innstilling ble vedtatt med **3** mot **2** stemmer (Wenche Sekse og Bjørn Henrik Solbue).

Endelig vedtak:

Norges vassdrags- og energidirektorat bør ikke gi konsesjon for oppføring av nye vindmøller på eiendommene gnr. 76 bnr. 15 og gnr. 76 bnr. 16 på nåværende tidspunkt.

Tilrådingen begrunnes med følgende:

Søknad om oppføring av vindmøller på eiendommene gnr. 76 bnr. 15 og 16 bør vurderes i forbindelse med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel i løpet av 2013.

Det er viktig å se oppføring av vindmøller i et samfunnsmessig perspektiv, og ev. blinke ut konkrete områder for lokalisering av vindmøller som kyttes til hensynssoner i arealdelen. Foreliggende støyillustrasjoner viser at vindmøller legger beslag på store arealer. Arealbruken innenfor sonene og avstand til nye tiltak med støyfølsomme bruksformål, f.eks. boliger, er viktig i denne sammenheng. I tillegg må kulturlandskap, topografi og visuelle og miljømessige ulemper utredes.

Videre må temakart for småskala vindkraftverk fra 2005 revideres. Dette er spesielt viktig etter at det ble vedtatt at Ørland Hovedflystasjon skal bli hovedbase for nye kampfly i Norge.